

คู่มือประชาชนเพื่อการป้องกันอัคคีภัย

จัดทำโดย

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสุขเดือนห้า

โทร. 0-5694-7122

โทรสาร 0-5694-7122

การป้องกันอัคคีภัย

ความเสียหายที่เกิดจากอัคคีภัย เป็นการยากที่จะควบคุมและป้องกันมิให้เกิดอัคคีภัยขึ้นได้อย่างเด็ดขาดและเสมอไป เพราะ อัคคีภัยนั้นเปรียบเสมือน "ศัตรูที่ไม่รู้จักหน้า" และความประมาทเลินเล่อของผู้ทำงานหรือผู้ประกอบการเป็นจำนวนมาก ย่อมจะเกิดและมีขึ้นได้ไม่วันใดก็วันหนึ่ง จึงเห็นควรที่จะต้องช่วยกันป้องกันอัคคีภัยในการป้องกันอัคคีภัยจะมีสิ่งที่เหมาะสมปฏิบัติเฉพาะเรื่องเฉพาะอย่างอีกมากมาย แต่ก็ มีหลักการง่าย ๆ ในการป้องกันอัคคีภัยอยู่ 5 ประการ คือ

1. การจัดระเบียบเรียบร้อยภายในและภายนอกอาคารให้ดี เช่น การขจัดสิ่งรกรุงรังภายในอาคาร บ้านเรือนให้หมดไป โดยการเก็บรักษาสิ่งของที่อาจจะเกิดอัคคีภัยได้ง่ายไว้ให้เป็นสัดส่วน ซึ่งเป็นบันได ขั้นต้นในการป้องกันอัคคีภัย

2. การตรวจตราซ่อมบำรุงบรรดาสิ่งทีนำมาใช้ในการประกอบกิจการ เช่น สายไฟฟ้า เครื่องจักรกล เครื่องทำความร้อนให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และความปลอดภัยก็จะป้องกันมิให้เกิดอัคคีภัย ได้ดียิ่งขึ้น

3. อย่าฝ่าฝืนข้อห้ามที่จิตสำนึกควรพึงระวัง เช่น

- 1) อย่าปล่อยให้เด็กเล่นไฟ
- 2) อย่าจุดธูปเทียนบูชาพระทิ้งไว้
- 3) อย่าวางก้นบุหรี่ที่ขอบจานที่เขียนบุหรี่ หรือขี้เถ้าไม่หมด ทำให้พลัดตกจากจาน หรือ สูบบุหรี่บนที่นอน
- 4) อย่าใช้เครื่องต้มน้ำไฟฟ้าแล้วเสียบปลั๊กจนน้ำแห้ง
- 5) อย่าเปิดพัดลมแล้วไม่ปิดปล่อยให้หมุนค้างคืนค้างวัน

6) อาจมีเครื่องอำนวยความสะดวกอย่างอื่น เช่น เปิดโทรทัศน์ แล้วลืมปิด

7) วางเครื่องไฟฟ้า เช่น โทรทัศน์ ตู้เย็น ติดฝาผนัง ความร้อนระบายออกไม่ได้ตามที่ควรเป็น เครื่องร้อนจนไหม้ตัวเองขึ้น

8) อย่าหมกเศษผ้าขี้ริ้ว วางไม้กวาดดอกหญ้า หรือชุกเศษกระดาษไว้หลังตู้เย็น บางครั้ง สัตว์เลี้ยงในอาคารก็คาบเศษสิ่งไม้ใช้ไปสะสมไว้หลังตู้เย็นที่มีไออุ่นอาจเกิดการคุ้ไหม้ขึ้น

9) อย่าใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ไม่ได้มาตรฐานหรือปลอมแปลงคุณภาพ เช่น บาลาสต์ที่ใช้กับ หลอดไฟฟ้าฟลูออเรสเซนต์เมื่อเปิดไฟทิ้งไว้อาจร้อน และลุกไหม้ส่วนของอาคารที่ติดอยู่

10) อย่าจุดหรือเผาขยะมูลฝอย หญ้าแห้ง โดยไม่มีคนดูแล เพราะไฟที่ยังไม่ดับเกิดลมพัด คุ้ขึ้นมาอีก มีลูกไฟปลิวไปจุดติดบริเวณใกล้เคียงได้

11) อย่าลืมหันปลั๊กไฟฟ้าทิ้งไว้

12) อย่าทิ้งอาคารบ้านเรือนหรือคนชราแลเด็กไว้โดยไม่มีผู้ดูแล

13) อย่าสูบบุหรี่ขณะเติมน้ำมันรถ

14) ดูแลการหุงต้มเมื่อเสร็จการหุงต้มแล้วให้ดับไฟถ้าใช้เตาแก๊ส ต้องปิดวาล์วเตาแก๊สและถังแก๊สให้เรียบร้อย

15) เครื่องเขียนแบบพิมพ์บางชนิดไวไฟ เช่น กระดาษไข ยาลบกระดาษไข กระดาษแผ่นบาง ๆ อาจเป็นสื่อสะพานไฟทำให้เกิดอัคคีภัยติดต่อคุกคามได้

16) ดีดที่ สเปร์ยฉีดผม ฉีดไล่ไฟ จะติดไฟและระเบิด

17) เกิดไฟฟ้าลัดวงจรในคั้นฝนตกหนัก เพราะสายไฟที่เก่าเปื่อยเมื่อวางทับอยู่กับฝ้าเพดาน ไม้ผู้ที่มีความชื้นย่อมเกิดอันตรายจากกระแสไฟฟ้าขึ้นได้

18) เกิดฟ้าผ่าลงที่อาคารขณะมีพายุฝน ถ้าไม่มีสายล่อฟ้าที่ถูกต้องก็ตอง เกิดเพลิงไหม้ขึ้น ได้อย่างแน่นอน

19) เตาแก๊สหงุด้มในครัวเรือนหรือสำนักงานเกิดรั่ว

20) รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เกิดอุบัติเหตุหรือถ่ายเทน้ำมัน

เบนซิน เกิดการรั่วไหลก็นำเกิด อัคคีภัยขึ้นได้

21) ในสถานที่บางแห่งมีการเก็บรักษาเคมีที่อาจก่อให้เกิด

อัคคีภัยได้ง่าย อาจ คุ้ไหม้ขึ้นได้เอง สารเคมีบางชนิด เช่น สี

น้ำมันและน้ำมันลินสีด เป็นต้น เมื่อคลุกเคล้ากับเศษผ้าวางทิ้งไว้

อาจคุ้ไหม้ขึ้นเอง ในห้องทดลองเคมีของ โรงเรียน เคยมีเหตุ เกิด

จากขวดบรรจุฟอสฟอรัสเหลือง (ขวด) พลัด ตกลงมา เกิดแตกลุก

ไหม้ขึ้น

22) ซ่อมแซมสถานที่ เช่น การลอกสีด้วยเครื่องพ่นไฟ การตัด

เชื่อมโลหะด้วย แก๊สหรือไฟฟ้า การทาสีหรือพ่นสีต้องทำด้วย

ความระมัดระวัง อาจเกิดไฟ คุ้ไหม้ขึ้นได้

4. ความร่วมมือที่ดี จะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำที่เจ้าหน้าที่
ดับเพลิงนายตรวจป้องกันอัคคีภัยได้ให้ไว้ และปฏิบัติตามข้อห้าม
ที่วางไว้เพื่อความปลอดภัยจากสถาบันต่างๆ

5. ประการสุดท้าย จะต้องมิให้น้ำในตุ่มเตรียมไว้สำหรับสาดรด
เพื่อให้อาคารเปียกชุ่มก่อนไฟจะมาถึง เตรียมทนายและเครื่องมือ
ดับเพลิงเคมี ไว้ให้ถูกที่ถูกต้องสำหรับดับเพลิงขั้นต้นและต้องรู้จัก
การใช้ เครื่องดับเพลิงเคมีด้วย และระลึกอยู่เสมอว่าเมื่อเกิดเพลิง
ไหม้แล้วจะ ต้องปฏิบัติดังนี้

(1) แจ้งข่าวเพลิงไหม้ทันที โทร. 199 หรือสถานีดับเพลิงสถานี

ตำรวจใกล้เคียงโดยแบ่งหน้าที่กันทำ

(2) ดับเพลิงด้วยเครื่องดับเพลิงที่มีอยู่ในบริเวณที่ใกล้เคียงกับที่
เกิดเหตุ

(3) หากดับเพลิงขั้นต้นไม่ได้ให้เปิดประตูหน้าต่างบ้านและอาคาร
ทุกบานและอุดท่อ ทางต่างๆ ที่อาจเป็นทางผ่านความร้อน ก๊าซ
และควันเพลิงเสียด้วย

ข้อควรปฏิบัติเมื่อเกิดเพลิงไหม้

1. ห้ามตื่นตระหนก ควรตั้งสติ แล้วออกจากที่เกิดเพลิง
ไหม้โดยเร็ว
2. . ช่วยคนชรา เด็ก และคนที่ช่วยตัวเองไม่ได้ ไปอยู่ในที่
ปลอดภัย
3. ห้ามใช้ลิฟท์หรือบันไดเลื่อน ให้ใช้บันไดหนีไฟและห้าม
เดินสวนทางกับคนที่กำลังหนีไฟ
4. ขนย้ายเอกสาร ทรัพย์สิน ที่จำเป็นและสำคัญออกจาก
ที่เกิดเหตุ และนำเก็บในที่ปลอดภัย 5. ก่อนทำการเปิด
ประตูและหน้าต่าง ควรสำรวจควันไฟหรือเพลิงไหม้
โดยรอบเสียก่อน
5. เมื่อมีควันไฟในห้องที่มีเพลิงไหม้มาก เมื่อเวลาจะออก
จากที่เกิดเหตุควรก้มตัวลงต่ำราบกับพื้นเพราะอากาศ
ร้อนหรือควันไฟจะลอยตัวอยู่ด้านบน

ข้อควรระวังและวิธีปฏิบัติเมื่อแก๊สรั่ว

- (1) เมื่อได้กลิ่นแก๊สปิดวาล์วหัวถังทันที
- (2) เปิดประตู หน้าต่าง ให้อากาศถ่ายเทเพื่อให้แก๊สเจือจาง
- (3) ห้ามจุดไม้ขีด ไฟแช็ก เปิด-ปิดสวิตช์ไฟ หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าใน
บริเวณที่มีแก๊สรั่ว
- (4) ใช้ไม้กวาดกวาดแก๊สออกทางประตู
- (5) ตรวจหาที่รั่วและแก้ไขทันที
- (6) หากถังแก๊สมีรอยรั่วให้นำถังแก๊สนั้นไว้ในที่โล่งที่ปลอดภัย
- (7) ท่อยางต้องไม่อยู่ใกล้เปลวไฟ
- (8) ห้องน้ำที่ใช้เครื่องทำน้ำร้อนแก๊ส ควรมีช่องระบายอากาศ
เพื่อให้มีออกซิเจนเพียงพอทำอย่างไรให้เกิดเพลิงไหม้มีน้อย
ที่สุด